سخن سردبیر

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ : سوره مبارکه صف (۲)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید چرا چیزی می‌گویید که انجام نمی‌دهید

نسبت بین آرمان‌ها و واقعیت‌ها در سیاست‌های کلی سلامت

منظومه سیاست‌های کلی سلامت، ابلاغی مقام معظم رهبری با "اخلاق و معنویت" آغاز و به حکم دستیابی به "مرجعیت علم و فناوری" منتهی می‌شود. این منظومه، هم ترسیم‌کننده آرمان‌ها در نظام سلامت است و هم بر عقلانیت برگرفته از شناخت عمیق نسبت به نیازها، موانع، ظرفیت‌ها، توانمندی‌ها، منابع انسانی، و ظرفیت‌ها و جریانات منطقه‌ای و بین‌المللی، واقع‌گرایانه تدبیر شده است. هماهنگی کامل نظام دانش، پژوهش و خدمات سلامت، با نظام تشریع، مرهون تحقق کامل و حاکمیت آرمان‌های اخلاقی و معنوی بر جمیع شئون و مراتب علم و فناوری و خدمات این حوزه ضروری است. تحقق سلامت کامل (در برگیرنده همه ابعاد جسمانی ـ روانی ـ اجتماعی و معنوی) و جامع (با فراگیری عموم جامعه، در همه مراحل زندگی) و پایدار (تضمین‌کننده نگهداشت و ارتقای سلامت در فوریت‌ها و حوادث غیرمترقبه و هر نوع شرایط تحمیل شده دیگر نظیر جنگ و تحریم) و سرآمد (مبتنی بر دستاوردهای معتبر علمی، فاتح قله‌های علم و فناوری، الگو و الهام‌بخش)، عرصه عمومی پیوند بین آرمان‌ها و واقعیت‌ها در سند فاخر سیاست‌های کلی سلامت است.

به حکم آرمان‌ها، در افق سیاست‌های کلی، جمهوری اسلامی ایران کشوری است پیشرفته، برخوردار از پیشرفته‌ترین نظام آموزش، پژوهش، خدمات و مراقبت‌های سلامت، با مردمی شاداب و سالم و ایمن، متنعم از بالاترین سطح خدمات و مراقبت‌های سلامت، و ایستاده بر قله‌های علم و معرفت و خدمت. عدالت در سلامت به حکم شاخص‌ها و قضاوت مردم تحقق یافته و مدیریت عالمانه، مدبرانه، شفاف و پاسخگو در تمام شئون و مراتب مستقر شده است. ریشه‌ها و شاخه‌ها و آثار وابستگی محو و نابود شده و درخت خودکفایی و استقلال و عزت ملی، ریشه‌دار و سترگ و آسیب‌ناپذیر شده. این ملت بزرگ و نظام و دستاوردهای حوزه سلامتشان در تمام شئون، برای عموم ملل دنیا، الگو و الهام‌بخش شده است. از سوی دیگر، واقعیت‌ها حکایت از بایسته‌های مهم و سرنوشت‌سازی می‌نماید که تحقق آن‌ها به منزله وفاداری به آرمان‌ها و بی‌اعتنائی، عمل نکردن و یا خلاف عمل کردن، به آن‌ها، مصادیقی از خیانت به آرمان‌های انقلاب است. نمونه‌هایی از بایسته‌ها:

- نظام انتخاب، ارزشیابی و تعلیم و تربیت استادان و دانشجویان و مدیران در طراز شایسته و متعالی قرار ندارد و تحول در آن ضروری و اجتناب‌ناپذیر است.
- محیط‌های علمی و دانشگاهی متناسب با ارزش‌های اسلامی، اخلاق پزشکی و آداب حرفه‌ای، توسعه نیافته و تحول در این راستا از اولی‌ترین و قطعی‌ترین لوازم تحقق آرمان‌ها است.
- مردم شریف ایران، ولی‌نعمتان مسئولان و صاحبان اصلی نظام و انقلاب و کشور، از حقوق و مسئولیت‌های اجتماعی خود به اندازه شایسته آگاه نشده‌اند، آگاه‌سازی مردمی از واجبات آرمان‌گرایی و وفاداری به آرمان‌ها است.
- از ظرفیت محیط‌های ارائه مراقبت‌های سلامت برای رشد معنویت و اخلاق اسلامی در جامعه بهره لازم برده نشده، و برنامه‌ریزی جامع برای تحقق این ظرفیت عظیم بالقوه، از مصادیق واقع‌گرایانه آرمان‌خواهی است.

[Downloaded from ijhp.ir on 2026-10-10]

- رویکرد سلامت همه جانبه و انسان سالم در همه قوانین، سیاست‌های اجرایی و مقررات رعایت نشده و تحقق آن مرهون عـزم مشـترک قوای مقننه و مجریه کشور است.
- سلامت روانی و شاخص‌های آن در جامعه با رهنمودهای مصرح در سیاست‌ها، ارتقا نیافته و تا تحقق آن، خاصه سبک زندگی ایرانـی ـ اسلامی، فاصله فراوانی موجود است.
- در حوزه ایجاد و تقویت زیرساخت‌های مورد نیاز برای تولید فرآورده‌ها و مواد اولیه دارویی، واکسـن، محصـولات زیسـتی و ملزومـات و تجهیزات پزشکی دارای کیفیت و استاندارد بین‌المللی، علیرغم تلاش‌های قابـل تحسـین، اهتمـام شایسـته و لازم انجـام نشـده و در مواردی برخلاف اقدام شده و در سایر مصادیق و بندهای سیاستی نیز فاصله بین آرمان‌ها با واقعیت‌ها بسیار زیاد است. عـزم ملـی و انقلابی، تقسیم کار ملی و به‌کارگیری سرمایه جوان و بی‌بدیل و سایر فرصت‌ها و ظرفیت‌های ملی در حـوزه سـلامت، بـرای تحقـق آرمان‌ها، در زمان حساس فعلی و در آستانه پنجمین دهه از عمر پربرکت نظام انقلاب اسلامی واجب است. والسّلام

[Downloaded from ijhp.ir on 2026-10-10]